

โรคหัด (Measles)

ปี พ.ศ. 2556 (ค.ศ. 2013) สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคหัดในระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (รายงาน 506) รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,647 ราย อัตราป่วย 4.10 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต โดยภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคกลาง อัตราป่วย 5.60 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ภาคใต้ (4.33) ภาคเหนือ (3.17) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2.98) (รูปที่ 1) จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 10 ลำดับแรก ได้แก่ ชลบุรี 31.73 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ระยอง (16.94) ภูเก็ต (15.61) ปราจีนบุรี (14.53) บุรีรัมย์ (11.40) ลำพูน (10.62) แม่ฮ่องสอน (7.74) พระนครศรีอยุธยา (7.67) นครราชสีมา (7.48) และปทุมธานี (7.47) (รูปที่ 2)

กลุ่มอายุที่พบอัตราป่วยสูงสุด ได้แก่ กลุ่มอายุ 0 - 4 ปี เท่ากับ 20.70 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี (7.73), 15 - 24 ปี (6.59), 10 - 14 ปี (6.26) (รูปที่ 3) สัดส่วนสัญชาติที่พบสูงสุด คือ ไทย ร้อยละ 93.85 รองลงมาคือ พม่า (5.27%) และกัมพูชา (0.36%) จำนวนเพศหญิงน้อยกว่าเพศชายเล็กน้อย อัตราส่วน 1 : 1

ปี พ.ศ. 2556 พบจำนวนผู้ป่วยโรคหัดต่ำกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2551 - 2555) โดยพบจำนวนสูงสุดในเดือน มีนาคม 329 ราย รองลงมาคือ กุมภาพันธ์ 322 ราย พฤษภาคม 316 ราย มกราคม 300 ราย เมษายน 252 ราย และต่ำสุดในเดือน ธันวาคม 78 ราย (รูปที่ 4)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 - 2556 (ค.ศ. 2004 - 2013) อัตราป่วยของโรคหัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 2 ช่วง โดยช่วงแรก อัตราป่วยเริ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2550 สูงสุดในปี พ.ศ. 2551 อัตราป่วยเท่ากับ 11.81 ต่อประชากรแสนคน ปี พ.ศ. 2552 - 2553 แนวโน้มเริ่มลดลงเมื่ออัตราป่วยระหว่าง 4.05 - 9.57 ต่อประชากรแสนคน ช่วงที่สองอัตราป่วยเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2554 เท่ากับ 4.93 ต่อประชากรแสนคน สูงสุดในปี พ.ศ. 2555 เท่ากับ 8.15 ต่อประชากรแสนคน แต่ยังคงต่ำกว่า ปี พ.ศ. 2551 ปี พ.ศ. 2556 มีแนวโน้มลดลงอีกครั้งหนึ่ง อัตราป่วย 4.10 ต่อประชากรแสนคน (รูปที่ 5)

สำนักโรคระบาดวิทยา ได้รับรายงานการระบาดของโรคหัดจากการตรวจสอบข่าวการระบาด รวม 7 เหตุการณ์ มีผู้ป่วย 3 - 73 รายต่อเหตุการณ์ การระบาดเกิดขึ้นที่จังหวัดชลบุรี และมหาสารคามจังหวัดละ 2 เหตุการณ์ ระยอง สุรินทร์ และกำแพงเพชรจังหวัดละ 1 เหตุการณ์ เป็นการระบาดในกลุ่มพนักงานในโรงงาน/สถานประกอบการ 3 เหตุการณ์ เรือนจำ/สถานคุมประพฤติ (ศูนย์อปรม) 2 เหตุการณ์ โรงเรียนและชุมชนชาวไทย

แห่งละ 1 เหตุการณ์ ผู้ป่วยมีอายุระหว่าง 8 เดือนถึง 38 ปี จากรายงานสอบสวนโรคพบว่า ผู้ป่วยมีปัจจัยเสี่ยงจากการไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคหัด

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้เข้าสู่โครงการกำจัดโรคหัดตามพันธะสัญญานานาชาติ ซึ่งเน้นให้ผู้ป่วยสงสัยโรคหัดทุกราย ต้องได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ จากข้อมูลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ รวมทั้งศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้ง 14 แห่ง ภายใต้โครงการกำจัดโรคหัด ปี พ.ศ. 2556 มีการส่งตรวจหาแอนติบอดีชนิด IgM (Measles IgM) จำนวน 986 ตัวอย่าง ให้ผลบวก 353 ตัวอย่าง ร้อยละ 35.8

สรุป โรคหัดในปี พ.ศ. 2556 อัตราป่วยมีแนวโน้มลดลง เพราะความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนดีขึ้น จากรายงานการระบาดของโรคหัดกลุ่มเสี่ยงเปลี่ยนเป็นผู้ใหญ่ การไม่ได้รับวัคซีนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการระบาดของโรคหัด และยังคงขึ้นอยู่กับความร่วมมือกันอย่างหนาแน่น เช่น พนักงานในสถานประกอบการ เรือนจำ โรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. การเฝ้าระวังโรคหัดภายใต้โครงการกำจัดโรคหัดตามพันธะสัญญานานาชาติ ประเทศไทย พ.ศ. 2556 [สืบค้น 28 พฤษภาคม 2557]; แหล่งสืบค้น.<http://www.boe.moph.go.th/>
2. ตำรวัดวัคซีนและการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันป้องกันโรค ปี 2556. สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค; 2556.

ผู้เรียบเรียง

สุภาภรณ์ จุจันทร์
บรรณาธิการวิชาการ
พญ.ดารินทร์ อารีโยโชคชัย

Fig.1

Reported Cases of Measles, total (21-22) per 100,000 Population by Region, Thailand, 2009 - 2013

Fig.2

Reported Cases of Measles (Total) per 100,000 Population by Province, Thailand, 2013

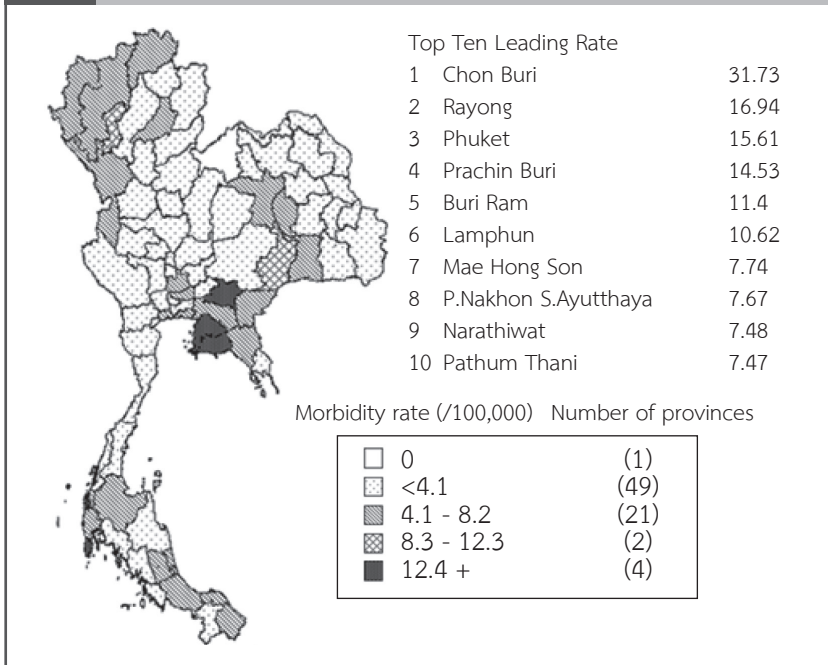

Fig.3

Reported Cases of Measles by Age-group, Thailand, 2009 - 2013

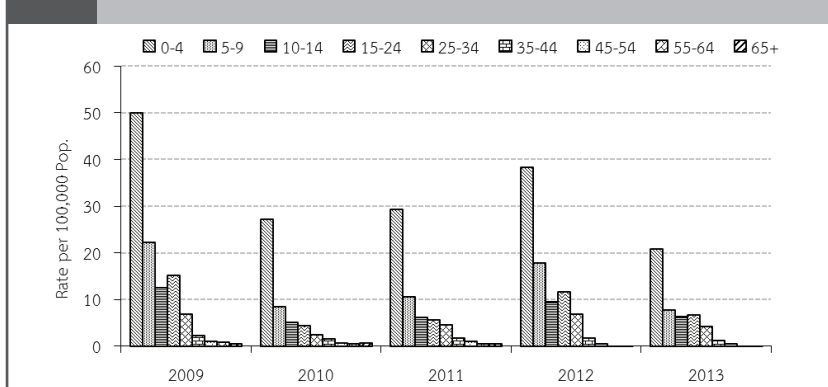

Fig.4

Reported Cases of Measles, total (21-22) by Month, 2012, Median 2008 -2012,2013 Thailand

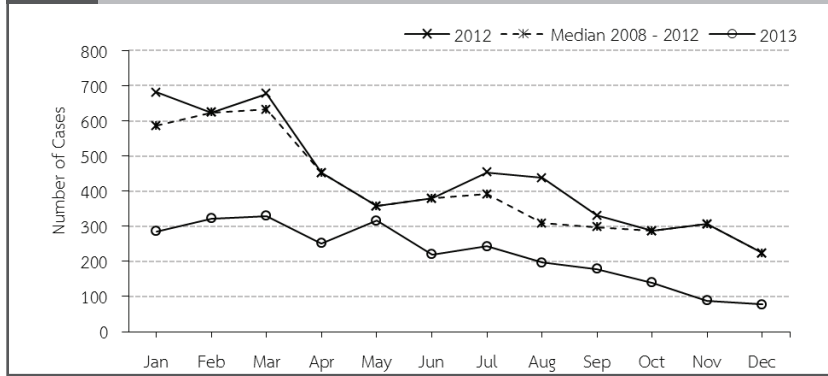

Fig.5

Reported Cases of Measles, total (21-22) per 100,000 Population by Year, Thailand,

